

บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครุภัณฑ์

นางสาว วิชนี ศิตาระภูด

004845

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2521

ROLES AND RESPONSIBILITIES OF TEACHERS IN TEACHER COLLEGES
IN CENTRAL REGION

Miss Wisanee Sintragool

ศูนย์วิทยทรัพยากร

อภิปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิชาลัยครุภัณฑ์ฯ

โดย นางสาว วิศวินี ศิริธรรมกุล

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. นฤมล เนรบดด
อาจารย์ บรรณิการ สังกุล

มติที่กิจกรรม ชุมนุมกรรมมหาวิทยาลัย อนุมัติให้นิสิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... รักษาการแทนผู้บัญชาติ
(มุชชัยศรีสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... มนต์ พันธุ์ รุ่งเรือง ประธานกรรมการ
(มุชชัยศรีสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรคุณย์)

..... น.ส. นิตยา ธรรม กรรมการ
(อาจารย์ ดร. นฤมล เนรบดด)

..... น.ส. นิตยา ธรรม กรรมการ
(อาจารย์ บรรณิการ สังกุล)

..... ดร. น.ส. นิตยา ธรรม กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อมรรัชัย ศัพติเมธ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ชุมนุมกรรมมหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิชาลัยครุภัคกลาง

ชื่อ นางสาว วิศิษฐ์ ศิลกระฤทธิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. บุญมี เมฆยอด
อาจารย์ ธรรมนิการ์ สังกุล

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2521

บหคคยอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิชาลัยครุภัคกลาง
- เพื่อเปรียบเทียบบทบาททางการสอน การนิเทศการสอน การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัย การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาภารกิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้บริการชุมชนและสังคม และหน้าที่เพิ่มเติมอื่นๆ ของอาจารย์ในวิชาลัยครุภัคกลาง
- เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ปรากฏในบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิชาลัยครุภัคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ทุกคนในวิชาลัยครุภัคกลาง 5 แห่งในภาคกลาง ซึ่งบัญชีคนห้าที่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2520 ประชากรดังกล่าว ประกอบด้วย ผู้บริหาร 140 คน อาจารย์ 465 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 605 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแบบสอบถามที่ส่งไป 605 ฉบับ ได้รับ

แบบสอบถามค่านิจกรรมวิชาการและอาจารย์วิทยาลัยครุ 377 คน ที่ค่าเฉลี่ยรวม 62.31 และ
นำมารวบรวมทั้งหมด (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยง
เบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครุภาคกลาง ในส่วนที่เกี่ยว
กับความคิดเห็น สามารถถ้ามีความสำคัญมาก / น้อย ก็ตามนี้ บทบาทค่านิเทศการสอน บทบาท
ค่านิเทศการสอน บทบาทค่านิเทศการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ บทบาทค่านิเทศการ
ที่ปรึกษาภาระสอนเสริมหลักสูตร บทบาทค่านิเทศการให้บริการชุมชนและสังคม บทบาทค่านิเทศการ
และบทบาทที่เกี่ยวกับหน้าที่พิเศษอื่น ๆ
2. บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครุภาคกลางในส่วนที่เกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงาน ผลปรากฏว่า มีการปฏิบัติมาก / น้อย ก็ตามนี้ บทบาทค่านิเทศการสอน บทบาทค่านิเทศการ
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ บทบาทค่านิเทศการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาภาระสอนเสริมหลักสูตร บทบาท
ค่านิเทศการให้บริการชุมชนและสังคม บทบาทคุณนิเทศการสอน บทบาทค่านิเทศการ และการ
ค่านิเทศการในหน้าที่พิเศษอื่น ๆ
3. เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครุภาคกลาง
ปรากฏว่า มีปัญหาและอุปสรรคมากในเรื่องการสอน เนื่องจากภาระค่อนข้างมาก เอกสารประกอบ
การสอน และอุปกรณ์การสอน ส่วนการปฏิบัติงานใน้านเรือน ๆ ปรากฏว่า มีปัญหาน้อย

Thesis Title Roles and Responsibilities of Teachers in
 Teacher Colleges in Central Region.

Name Miss Wisanee Sintragool

Thesis Advisor Dr. Boonmee Nenyod
 Mrs. Kanniga Sachakul

Department Educational Administration

Academic Year 1978

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this research are as follow:

1. To study the roles and responsibilities of teachers in teacher colleges in Central Region.
2. To compare the roles of teachers educators in teacher colleges in Central Region in the performing of their functions in the areas of instruction, supervision, academic advice, curricular student activity advice, research, public and community services, and other duties.
3. To study the problems encountered by teacher educators in performing their duties and fulfilling their responsibilities in the teacher colleges in Central Region.

Procedures

Population of this study was comprised of all teacher college administrators and teachers in teacher colleges who performed their studies during the second semester of 1977 academic year in all of the 5 teacher colleges in Central Region . The population consisted of 140 teacher college administrators and 465 teachers in teacher colleges totaling 605 in number. The questionnaire method was employed for gathering data for this study. Of the total 605 questionnaires sent out 377 or 62.31 percent were completed and returned. The data were analyzed by using percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

Findings

The findings of this study are as follows:

1. Roles and responsibilities of teachers in teacher colleges in Central Region are given in order of importance as follows; instruction, supervision, academic advice, curricular student activity advice, public and community services, research , and other duties .

2. The actual performance of the roles and responsibilities of teachers in teacher colleges in this study are given in order of frequently performed as follows; instruction, academic advice, curricular student advice, public and community services, supervision research, and other duties.

3: Performing an instruction is an important problem of teachers in teacher colleges in Central Region. This problem is attributed to the lack of textbooks and instructional materials. However, these teachers in teacher colleges are faced with only small problems in performing other roles and responsibilities.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมประจำภาค

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.บุญมี เมรยอุด และ อาจารย์ บรรณิกา ลักษณ์ อาจารย์พีร์กิรา ที่คุ้นเคยให้คำแนะนำ ชี้แจง และแก้ไข ข้อบกพร่องทั้ง ฯ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง และ อาจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์เสธาร ที่กรุณาให้ข้อมูลเห็นและคำแนะนำชี้แจง ขันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความกรุณาของ อาจารย์ บุปนา ทิพสกานพกุล อาจารย์ สันติ คงสืบทิม อาจารย์ บรรจุบาน วงศ์ยัง อาจารย์ ไพบูลย์ แสงแก้ว อาจารย์ พุทธิ ประจงศักดิ์ และ อาจารย์ ที ชัยรอด ที่กรุณาร่วมร่วมแบ่งส่วนงานจาก อาจารย์ในวิทยาลัยครุภัณฑ์ฯ จนมากพอที่จะทำการวิจัยได้

ขอขอบคุณบริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครุภัณฑ์ฯ ในการร่วมมือในการศึกษาและนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้

และท้ายที่สุดขอขอบคุณในความกรุณาของอาจารย์แม่ ชินพงศ์ ที่ช่วยดำเนินการใน ขั้นสุดท้ายจนวิทยานิพนธ์สำเร็จ เป็นรูปไปแล้ว

วิศวี ศักดิ์ภานุกุล

ศูนย์วิจัยฯ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย หน้า ๑

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ หน้า ๒

กิจกรรมน่ารู้ หน้า ๓

รายการคำารังประกอบ หน้า ๔

บทที่ หน้า ๕

1 บทนำ	1
ความเนื้แม้และความสำคัญของน้ญหา	1
วัสดุประสงค์ในการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ทำนิยามหรือกำหนดพหที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ลำดับขั้นในการ เสนอผลการวิจัย	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท	13
บทบาทของอาจารย์วิทยาลัยครู	15
บทบาททางกิจกรรมการสอน	19
บทบาททางกิจกรรมการนิเทศการสอน	25
บทบาททางกิจกรรมการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	31
บทบาททางกิจกรรมงานวิจัย	37

บทที่		หน้า
	บททางค้นการของอาจารย์ที่ปรึกษาภารกิจกรรมเสริมหลักสูตร	42
	บททางค้นการให้บริการชุมชนและสังคม	47
	บททางค้นการปฏิบัติงานในหน้าที่พิเศษฯ	53
3	วิธีกำเนิดการวิจัย	58
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	58
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
	อักษรของแบบสอบถาม	59
	การรวมรวมข้อมูล	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	62
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	64
	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบของ อาจารย์ในวิทยาลัยครู	67
	การปฏิบัติงานของผู้บริหาร และอาจารย์ในวิทยาลัยครูกว่าครึ่งถึง กับบทบาทและความรับผิดชอบด้านทาง ฯ	88
	ปัญหาและอุปสรรคที่ปรากฏในบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ ในวิทยาลัยครูในภาคกลาง	109
5	ผลการวิจัย ภารกิจราย และขอเสนอแนะ	136
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	136
	วิธีกำเนิดการวิจัย	136
	สรุปผลการวิจัย	137

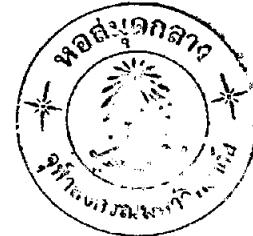
บทที่

หน้า

อภิปรายผล	142
ข้อเสนอแนะก่อสถาบันฝึกหัดครู	152
บรรณาธิการ	155
ภาคผนวก	163
ประวัติผู้เขียน	176

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการ เก็บรวบรวมข้อมูล	61
2	ผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลางจำแนกตามเพศ	64
3	ผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลางจำแนกตามอายุ	65
4	ผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลางจำแนกตามวุฒิการศึกษา	66
5	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความ สำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบในการสอน	68
6	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความ สำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบในการสอน	70
7	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความ สำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบในการเป็นอาจารย์มีวิธีการ	72
8	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความ สำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบในการงานวิจัย	74
9	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความ สำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบในการกิจกรรมเสริมหลักสูตร	76
10	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความ สำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบในการให้บริการชุมชนและสังคม	78

ตารางที่

11	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบค้านหน้าที่เดือนฯ	80
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบค้านกาง ฯ	84
13	การปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านการสอน	89
14	การปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านการนิเทศการสอน	91
15	การปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	93
16	การปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านงานวิจัย	95
17	การปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	97
18	การปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านการให้บริการชุมชนและสังคม	99
19	การปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านหน้าที่เดือนฯ	101
20	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัยครูในภาคกลาง เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบค้านกาง ฯ	105

ตารางที่

หน้า

21	บัญชาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านการสอนของผู้บริหาร และอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	110
22	บัญชาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านการนิเทศการสอน ของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	113
23	บัญชาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	116
24	บัญชาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านงานวิจัยของผู้บริหาร และอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	118
25	บัญชาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	121
26	บัญชาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านการให้บริการชุมชน และสังคมของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	124
27	บัญชาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านหน้าที่เดือน ๆ ของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	127
28	เปรียบเทียบบัญชาและอุปสรรคที่ปรากฏในบทบาทและความรับผิดชอบด้านทาง ๆ ของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	130
29	เปรียบเทียบความสำคัญ การปฏิบัติ บัญชา และอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและ ความรับผิดชอบของผู้บริหารและอาจารย์ในวิชาลัษณ์ภาษาอังกฤษ	134